

Βρυξέλλες, 17.2.2022
COM(2022) 43 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**Εξαμηνιαία έκθεση σχετικά με την εκτέλεση των χρηματοδοτικών πράξεων
NextGenerationEU σύμφωνα με το άρθρο 12 της εκτελεστικής απόφασης C(2021)2502
της Επιτροπής**

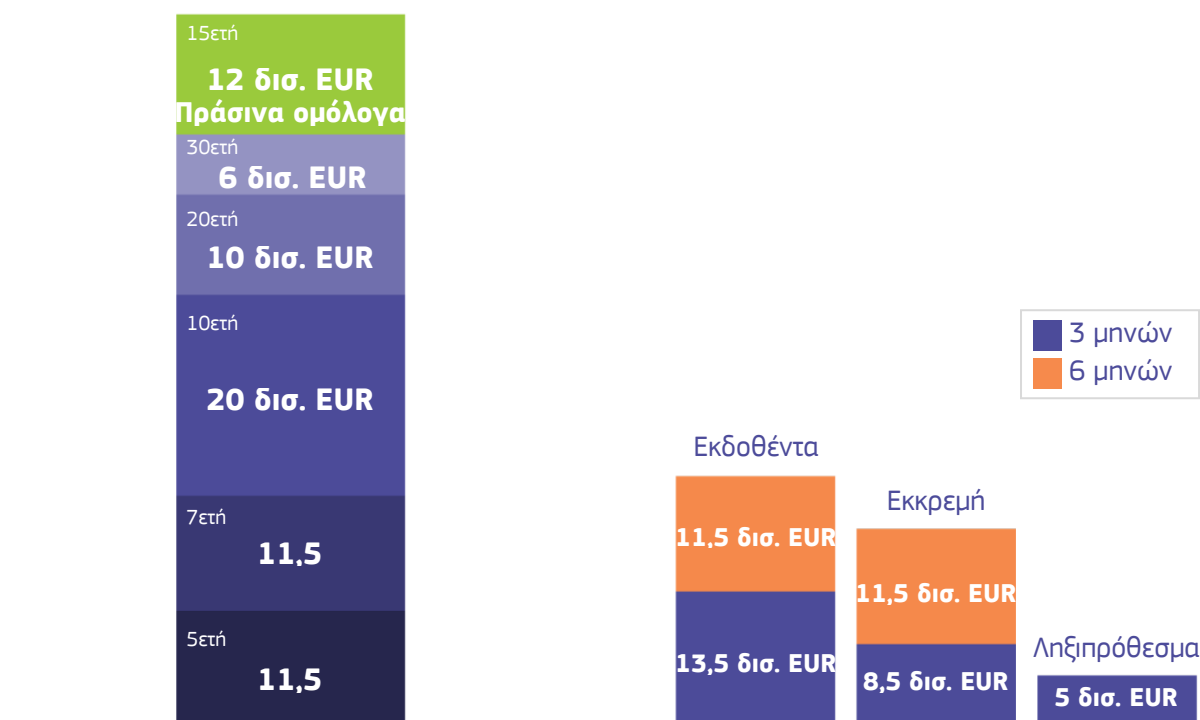
Ιούνιος - Δεκέμβριος 2021

Πίνακας περιεχομένων

1.	Εισαγωγή.....	2
2.	Κύρια αποτελέσματα του χρηματοδοτικού προγράμματος NextGenerationEU	2
3.	Χάραξη και εφαρμογή της στρατηγικής χρηματοδότησης του NextGenerationEU....	6
4.	Συμπέρασμα	12
	Παράρτημα. Επισκόπηση των εκδόσεων ομολόγων και γραμματίων	13

Χρηματοδότηση του NextGenerationEU

την 31η Δεκεμβρίου 2021

Μακροπρόθεσμος δανεισμός

Ομόλογα της ΕΕ ύψους 71 δισ. EUR εκ των οποίων 12 δισ. EUR πράσινα

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- 5 κοινοπρακτικές εκδόσεις, 2 δημοπρασίες
- Μέσο κόστος χρηματοδότησης 0,14 %
- Υπερκάλυψη 7 έως σχεδόν 14 φορές

Βραχυπρόθεσμος δανεισμός

Εκδόθηκαν γραμμάτια της ΕΕ 3 και 6 μηνών, 25 δισ. EUR εξ ων 20 δισ. EUR ακόμα εκκρεμούν

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- 7 πλειστηριασμοί
- Μέση απόδοση -0,78 %
- Λόγος προσφοράς προς κάλυψη 2,55x

Χρησιμοποίηση των εσόδων

την 31η Δεκεμβρίου 2021

Άλλα προγράμματα στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ

Επιχορηγήσεις του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προς τα κράτη μέλη της ΕΕ

Δάνεια του ΜΑΑ προς τα κράτη μέλη της ΕΕ

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- 20 κράτη μέλη έλαβαν επιχορηγήσεις και δάνεια στο πλαίσιο του ΜΑΑ⁽²⁾
- Πληρωμές σε 6 ημέρες από την υπογραφή των συμφωνιών χρηματοδότησης και δανειοδότησης

⁽¹⁾ Προϋπολογισμός διαθέσιμος για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», το ταμείο InvestEU, το ReactEU, τον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της Ένωσης (RescEU), το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης. Οι πραγματικές εκταμιεύσεις προς τελικούς δικαιούχους μπορεί να είναι χαμηλότερες, λόγω διαφορών ως προς το χρονοδιάγραμμα.

⁽²⁾ Τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας 22 κρατών μελών είχαν εγκριθεί έως το τέλος του 2021, αλλά ένα κράτος μέλος έλαβε προχρηματοδότηση τον Ιανουάριο του 2022 και ένα κράτος μέλος δεν ζήτησε προχρηματοδότηση.

1. Εισαγωγή

Το NextGenerationEU αντιπροσωπεύει ένα πρωτοποριακό χρηματοδοτικό πρόγραμμα, ικανό να κινητοποιήσει έως και το 5 % του ΑΕΠ της ΕΕ μέσω δανεισμού για τη χρηματοδότηση συλλογικής και ισχυρής αντίδρασης της ΕΕ στην πανδημία COVID-19. Το NextGenerationEU είναι ένα προσωρινό μέσο, στο πλαίσιο του οποίου η Επιτροπή μπορεί να συγκεντρώσει έως και 800 δισ. EUR από τα μέσα του 2021 έως το 2026, μέσω έκδοσης ομολόγων. Τα έσοδα από αυτή την έκδοση ομολόγων θα επιτρέψουν στην ΕΕ να αντιμετωπίσει τις άμεσες προκλήσεις ανάκαμψης, αλλά και να επιταχύνει την πράσινη μετάβαση και την ψηφιοποίηση της οικονομίας της ΕΕ. Θα συγκεντρωθούν έως 250 δισ. EUR μέσω της έκδοσης πράσινων ομολόγων NextGenerationEU. Το NextGenerationEU συνεπάγεται ετήσια έκδοση ομολόγων ύψους περίπου 150 δισ. EUR ετησίως κατά μέσο όρο από τα μέσα του 2021 έως το 2026, γεγονός που καθιστά την ΕΕ έναν από τους μεγαλύτερους εκδότες χρεωστικών τίτλων σε ευρώ για τα επόμενα έτη.

Η παρούσα έκθεση —η πρώτη εξαμηνιαία έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 12 της εκτελεστικής απόφασης C(2021)2502 της Επιτροπής — εξετάζει την εφαρμογή της στρατηγικής χρηματοδότησης του NextGenerationEU κατά την περίοδο Ιουνίου-Δεκεμβρίου 2021. Η έκθεση επικεντρώνεται αποκλειστικά στη διαδικασία που εφαρμόζεται για τη συγκέντρωση και την εκταμίευση της χρηματοδότησης για το NextGenerationEU. Δεν αξιολογεί τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιήθηκαν τα έσοδα, συμπεριλαμβανομένων των πράσινων δαπανών, διότι αυτό θα καλυφθεί σε χωριστές εκθέσεις, σύμφωνα με τους κανονισμούς κάθε χρηματοδοτούμενου μέσου NextGenerationEU. Η παρούσα έκθεση αποτελεί μέρος της τακτικής ροής πληροφοριών προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη σχετικά με την εφαρμογή αυτού του καινοτόμου προγράμματος χρηματοδότησης μεγάλης κλίμακας. Η διαφάνεια και η λογοδοσία αποτελούν χαρακτηριστικά γνωρίσματα των χρηματοδοτικών πράξεων του NextGenerationEU.

2. Κύρια αποτελέσματα του χρηματοδοτικού προγράμματος NextGenerationEU

Τους τελευταίους 12 μήνες μεταβλήθηκε η θέση της Επιτροπής στις αγορές δανειακών κεφαλαίων. Πριν από την έναρξη του SURE¹ και του NextGenerationEU, η Επιτροπή ήταν ένας μικρός και μη τακτικός εκδότης, ο οποίος αντλούσε περιορισμένους όγκους (κατά μέσο όρο 2-3 δισ. EUR την περίοδο 2015-2019) για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων δανειοδότησης, όπως ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης (EMXS) και η μακροοικονομική συνδρομή (MFA). Το 2021, η Επιτροπή συγκέντρωσε περί τα 130 δισ. EUR: 50 και πλέον δισ. EUR για το πρόγραμμα SURE, 71 δισ. EUR για το NextGenerationEU, εκ των οποίων 12 δισ. EUR με τη μορφή πράσινων ομολόγων, και 12 δισ. EUR για άλλα δανειοδοτικά προγράμματα. Στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού προγράμματος NextGenerationEU, η Επιτροπή δρομολόγησε επίσης το πρόγραμμα γραμματίων της ΕΕ, στο πλαίσιο του οποίου, την 31η Δεκεμβρίου 2021, κυκλοφορούσαν βραχυπρόθεσμα χρεόγραφα ύψους 20 δισ. EUR. Η Επιτροπή αναδείχθηκε γρήγορα σε έναν από τους μεγαλύτερους εκδότες νέων χρεωστικών τίτλων σε ευρώ και έχει καταστεί ο μεγαλύτερος εκδότης πράσινων ομολόγων παγκοσμίως.

¹ Το SURE συνιστά προσωρινή στήριξη, διαθέσιμη σε κράτη μέλη που πρέπει να κινητοποιήσουν σημαντικά χρηματοδοτικά μέσα για να καταπολεμήσουν τις αρνητικές οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες της έξαρσης του κορονοϊού στην επικράτειά τους. Το SURE μπορεί να παρέχει χρηματοδοτική συνδρομή ύψους έως 100 δισ. EUR με τη μορφή δανείων από την ΕΕ προκειμένου τα πληττόμενα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν αιφνίδιες αυξήσεις των δημόσιων δαπανών για τη διατήρηση της απασχόλησης. Η νομική βάση του SURE είναι η εξής: Κανονισμός (ΕΕ) 2020/672 του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2020, σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκού μέσου προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 (ΕΕ L 159 της 20.5.2020, σ. 1).

Όλες οι συναλλαγές του NextGenerationEU προσείλκυσαν υψηλή ζήτηση από επενδυτές και ολοκληρώθηκαν με ευνοϊκούς όρους για τον προϋπολογισμό της ΕΕ και τα κράτη μέλη. Το μέσο κόστος χρηματοδότησης για όλες τις εκδόσεις του NextGenerationEU που πραγματοποιήθηκαν το 2021 ανέρχεται σε 0,14 % για όλες τις ληκτότητες από 5 έως 30 έτη. Οι όροι ήταν θετικοί συγκρινόμενοι με τους όρους που επιτεύχθηκαν για κρατικά ομόλογα υψηλής διαβάθμισης από τον στενό πυρήνα της ζώνης του ευρώ. Τα οφέλη αυτών των ελκυστικών όρων χρηματοδότησης περνούν στον προϋπολογισμό της ΕΕ ή στα κράτη μέλη που λαμβάνουν δάνεια από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Η ικανότητα της Επιτροπής να συγκεντρώνει κεφάλαια με αυτούς τους ευνοϊκούς όρους ενισχύεται από τη σταθερή έκδοση μεγάλων όγκων ομολόγων NextGenerationEU με ευρύ φάσμα ληκτοτήτων. Αυτά τα χαρακτηριστικά των εκδόσεων επιτρέπουν την αύξηση της ρευστότητας στις δευτερογενείς αγορές ομολόγων NextGenerationEU, γεγονός που διευκολύνει τους επενδυτές να αγοράζουν και να πωλούν τα εν λόγω ομόλογα. Τούτο καθιστά ολοένα και πιο ελκυστική για τους επενδυτές τη διαπραγμάτευση ομολόγων NextGenerationEU, γεγονός που με τη σειρά του οδηγεί σε καλύτερες τιμές για την έκδοση NextGenerationEU. Η ρευστότητα των ομολόγων NextGenerationEU προσεγγίζει τα επίπεδα για τα κρατικά ομόλογα από τον στενό πυρήνα της ζώνης του ευρώ, όπως μετρώνται βάσει τυποποιημένων μετρήσεων².

Η πρώτη κοινοπρακτική συναλλαγή πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιουνίου 2021, δύο εβδομάδες μετά την έναρξη ισχύος της απόφασης για τους ιδίους πόρους³, ενώ σύντομα ακολούθησαν δύο ακόμη. Αυτή η άμεση μεγάλη κλίμακα ενεργοποίηση του προγράμματος χρηματοδότησης το καλοκαίρι του 2021 επέτρεψε στην Επιτροπή να πραγματοποιήσει όλες τις εκταμιεύσεις στο πλαίσιο του σχεδίου ανάκαμψης της ΕΕ προς τα κράτη μέλη⁴ και τον προϋπολογισμό μόλις κατέστησαν απαιτητές. Την 31η Δεκεμβρίου 2021, η Επιτροπή εκταμίευσε 64,3 δισ. EUR σε 20 κράτη μέλη στο πλαίσιο του ΜΑΑ: 46,4 δισ. EUR με τη μορφή επιχορηγήσεων, 18 δισ. EUR με τη μορφή δανείων. Όλες οι εκταμιεύσεις πραγματοποιήθηκαν εντός έξι εργάσιμων ημερών από την υπογραφή των συμφωνιών χρηματοδότησης και δανειοδότησης. Αυτή η έγκαιρη και αποτελεσματική εκταμίευση των κονδυλίων διευκολύνθηκε από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η οποία τηρεί τους κεντρικούς λογαριασμούς NextGenerationEU. Εκτός από τα ποσά που μεταφέρθηκαν στον ΜΑΑ, 8,6 και πλέον δισ. EUR μεταφέρθηκαν από τη δεξαμενή χρηματοδότησης του NextGenerationEU στον προϋπολογισμό της ΕΕ για τη χρηματοδότηση συμπληρωματικών ενισχύσεων για προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το NextGenerationEU, όπως το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», το ταμείο InvestEU, το ReactEU, ο μηχανισμός πολιτικής προστασίας της Ένωσης (RescEU), το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης.

Η ικανότητα της Επιτροπής να επεκτείνει τόσο γρήγορα την έκδοση ομολόγων οφειλόταν σε μεγάλο βαθμό στο στιβαρό και πειστικό αφήγημα γύρω από το σχέδιο ανάκαμψης της ΕΕ. Η προθυμία όλων των κρατών μελών να υποστηρίξουν —μέσω της συνεισφοράς τους στους μελλοντικούς προϋπολογισμούς της ΕΕ— το χρηματοδοτικό πρόγραμμα NextGenerationEU ήταν η ισχυρότερη δυνατή έκφραση της αλληλεγγύης και της φιλοδοξίας της Ένωσης όσον αφορά την αντιμετώπιση της κρίσης. Αυτή η ισχυρή πολιτική συνοχή, η οποία

² Κατά το δεύτερο και τρίτο τρίμηνο του 2021, ο μηνιαίος κύκλος εργασιών στη δευτερογενή αγορά ανήλθε στο 15 % του ανεξόφλητου χρέους NGEU. Η αναλογία αυτή είναι συγκρίσιμη με εκείνη που παρατηρείται στις αγορές κρατικών ομολόγων σε ευρώ με τη μεγαλύτερη ρευστότητα.

³ Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την κατάργηση της απόφασης 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ (ΕΕ L 424 της 15.12.2020, σ. 1).

⁴ Τούτο επέτρεψε σε 20 κράτη μέλη να λάβουν προχρηματοδότηση των επιχορηγήσεών τους, σε 5 κράτη μέλη να λάβουν προχρηματοδότηση των δανείων τους και στην Ισπανία να λάβει την καταβολή της πρώτης δόσης επιχορήγησης.

συμπληρώθηκε από την ισχυρή αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της ΕΕ, ήταν αποφασιστικής σημασίας ώστε να πειστούν οι ευρωπαίοι και διεθνείς επενδυτές για την εγγενή ευρωστία αυτού του νέου χρέους στο πλαίσιο του NextGenerationEU.

Η εφαρμογή ενός προγράμματος έκδοσης ομολόγων αυτής της κλίμακας απαιτούσε επίσης από την Επιτροπή να δημιουργήσει, σχεδόν από το μηδέν, έναν νέο μηχανισμό χρηματοδότησης που να είναι σε θέση να πραγματοποιεί μεγάλο όγκο συναλλαγών σε τακτική βάση. Οι επτά μεγάλες συναλλαγές SURE (για συνδυασμένη έκδοση 90 δισ. EUR) ήταν μεν μία πρόβα, ωστόσο το NextGenerationEU απαιτούσε πιο δομημένη και βιώσιμη ικανότητα. Το σχέδιο για τη στρατηγική αυτή καθορίστηκε σε ανακοίνωση⁵ και σε σειρά αποφάσεων που εκδόθηκαν στις 14 Απριλίου 2021, οι οποίες έθεσαν τα θεμέλια για το χρηματοδοτικό πρόγραμμα NextGenerationEU. Το διάγραμμα που ακολουθεί υπενθυμίζει τα κύρια ορόσημα για την οικοδόμηση της ικανότητας της Επιτροπής να εφαρμόζει διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης τύπου κρατικών ομολόγων.

⁵ Ανακοίνωση COM(2021)250 σχετικά με νέα στρατηγική για τη χρηματοδότηση του NextGenerationEU (δημοσιεύτηκε στις 14 Απριλίου 2021). Βλ. [com2021_250_en_act_part1_v3.pdf \(europa.eu\)](#).

Διάγραμμα 1: Βασικά βήματα υλοποίησης των χρηματοδοτικών πράξεων του NextGenerationEU (NGEU)

Η επίτευξη αυτών των ορόσημων απαιτούσε ορισμένους βασικούς παράγοντες διευκόλυνσης, μεταξύ των οποίων:

1. την αξιόπιστη πρόβλεψη των αναγκών εκταμίευσης του ΜΑΑ ως σημείο εκκίνησης για τον ορθό σχεδιασμό των εκδόσεων ομολόγων·
2. τη δημιουργία του δικτύου βασικών διαπραγματευτών τον Μάιο του 2021 για τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής εκτέλεσης των δημοπρασιών και των κοινοπρακτικών συναλλαγών, καθώς και τη στήριξη της ρευστότητας στη δευτερογενή αγορά ομολόγων NextGenerationEU. Έως το τέλος του 2021, 42 τράπεζες και επιχειρήσεις επενδύσεων εγκατεστημένες σε 12 διαφορετικά κράτη μέλη είχαν γίνει δεκτές στο δίκτυο⁶. Σε αυτές περιλαμβάνονται όλοι οι σημαντικοί παράγοντες που δραστηριοποιούνται στην τοποθέτηση κρατικού χρέους και χρέους SSA (Sovereign, Supranational & Agency). Αυτό το πανευρωπαϊκό δίκτυο βασικών διαπραγματευτών επιτρέπει στην ΕΕ να τοποθετεί τα ομόλογα και γραμμάτια της ΕΕ στην ευρύτερη δυνατή βάση επενδυτών — εντός και εκτός της ΕΕ·
3. τη δρομολόγηση, τον Σεπτέμβριο του 2021, ενός ειδικά προσαρμοσμένου χώρου δημοπρασιών για τις δημοπρασίες γραμματίων και ομολόγων της ΕΕ, με τη χρήση του συστήματος TELSAT της Banque de France. Οι δημοπρασίες είναι ένας οικονομικά αποδοτικός τρόπος έκδοσης χρεωστικών τίτλων με τη μορφή γραμματίων και ομολόγων της ΕΕ·
4. τη δημιουργία ενός στιβαρού πλαισίου διακυβέρνησης για την εποπτεία της αδιάλειπτης εκτέλεσης των χρηματοδοτικών πράξεων κατά τρόπο που να ελαχιστοποιεί τους βασικούς κινδύνους και να διασφαλίζει πλήρη διαφάνεια και λογοδοσία. Το σχέδιο για τις χρηματοδοτικές πράξεις του NextGenerationEU, όπως

⁶ Έκτοτε έχει γίνει δεκτό ένα 43ο ίδρυμα. Ο πιο πρόσφατος κατάλογος διατίθεται στον δικτυακό τόπο της Επιτροπής: [Primary Dealer Network | European Commission \(europa.eu\)](https://www.ecb.europa.eu/primarydealer/primarydealer-network/).

ορίζεται στην απόφαση διακυβέρνησης του Απριλίου 2021⁷, αποδίδει εξέχουσα σημασία στον εντοπισμό και τον μετριασμό των κινδύνων. Έχει διοριστεί Διευθυντής Κινδύνων (CRO), ο οποίος ασκεί καθήκοντα από την 1η Σεπτεμβρίου 2021, με καθήκον την ανεξάρτητη εποπτεία όλων των πτυχών του χρηματοδοτικού προγράμματος NextGenerationEU, βάσει της πολιτικής υψηλού επιπέδου για τους κινδύνους και τη συμμόρφωση του NextGenerationEU, η οποία εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2021. Ο Διευθυντής Κινδύνων, κατά την εφαρμογή της εν λόγω πολιτικής, υποστηρίζεται από την επιτροπή κινδύνων και συμμόρφωσης, η οποία συνεδρίασε για πρώτη φορά τον Δεκέμβριο του 2021.

5. τη δημοσίευση του πλαισίου πράσινων ομολόγων NextGenerationEU τον Σεπτέμβριο του 2021. Το πλαίσιο, το οποίο βασίζεται στον κανονισμό MAA⁸ και περιλαμβάνει πολλές πτυχές του προτύπου πράσινων ομολόγων της ΕΕ και της ταξινόμιας, ορίζει εννέα ευρείες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών: ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ψηφιακές τεχνολογίες για την πράσινη μετάβαση, ενεργειακή απόδοση, καθαρές μεταφορές, προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, ύδατα, απόβλητα, βιοποικιλότητα και E & K που στηρίζουν την πράσινη μετάβαση. Το πλαίσιο εξετάστηκε από έναν δεύτερο πάροχο γνωμοδότησης. Η πρώτη έκδοση πράσινων ομολόγων πραγματοποιήθηκε στις 12 Οκτωβρίου 2021 και συγκέντρωσε 12 δισ. EUR για να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για πράσινες και βιώσιμες επενδύσεις σε ολόκληρη την ΕΕ. Το πρώτο πράσινο ομόλογο υπερκαλύφθηκε πάνω από 11 φορές, προσείλκυσε ενδιαφέρον από ευρύ φάσμα επενδυτών και παραμένει η μεγαλύτερη μέχρι σήμερα έκδοση πράσινων ομολόγων στον κόσμο.

3. Χάραξη και εφαρμογή της στρατηγικής χρηματοδότησης του NextGenerationEU

Στην παρούσα ενότητα της έκθεσης εξετάζεται η πρόοδος όσον αφορά την ανάπτυξη των οκτώ πυλώνων που η προαναφερθείσα ανακοίνωση της 14ης Απριλίου 2021 προσδιόρισε ως κρίσιμης σημασίας για την επιτυχή υλοποίηση του εν λόγω χρηματοδοτικού προγράμματος.

3.1 Δομημένος σχεδιασμός και κοινοποίηση των προθέσεων έκδοσης

Το χρηματοδοτικό πρόγραμμα NextGenerationEU βασίζεται σε δομημένη προσέγγιση σχεδιασμού των εκδοτικών δραστηριοτήτων του, σε ετήσιους και εξαμηνιαίους κύκλους. Ο σχεδιασμός αυτός στηρίζεται στην παροχή λεπτομερών πληροφοριών σχετικά με τις ανάγκες εκταμίευσης του σχεδίου ανάκαμψης, οι οποίες επικαιροποιούνται σε τακτική βάση.

Ο κύκλος αυτός αρχίζει με μια ετήσια απόφαση δανειοληψίας που καθορίζει το ανώτατο όριο για το ποσό της έκδοσης ομολόγων και του ανεξόφλητου χρέους στο πλαίσιο του προγράμματος γραμματίων της ΕΕ. Αυτές οι βασικές διαστάσεις αποτελούν σταθερό σημείο αναφοράς για την Επιτροπή κατά την οργάνωση των δανειοληπτικών πράξεων. Η ετήσια

⁷ Εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής, της 14ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση των αναγκαίων ρυθμίσεων για τη διαχείριση των δανειοληπτικών πράξεων βάσει της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου και για τις δανειοδοτικές πράξεις που αφορούν δάνεια χορηγούμενα βάσει του άρθρου 15 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, C/2021/2502 final.

⁸ Όλες οι δαπάνες πρέπει να τηρούν την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής ζημίας (DNSH) για άλλους περιβαλλοντικούς στόχους. Για να επιτευχθεί αυτό, τα κράτη μέλη συμφωνούν, στις χρηματοδοτικές και δανειακές συμφωνίες, να υποβάλλουν τακτικά εκθέσεις σχετικά με τις δαπάνες που συνδέονται με πράσινες επενδύσεις.

απόφαση δανειοληψίας του 2021 επέτρεψε στην Επιτροπή να εκδώσει, το 2021, ποσό έως 125 δισ. EUR σε μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση και μέγιστο ανεξόφλητο ποσό 60 δισ. EUR σε βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση.

Στη συνέχεια, η Επιτροπή καταρτίζει σχέδιο χρηματοδότησης για τον καθορισμό του χρονοδιαγράμματος έκδοσης και των βασικών χρηματοοικονομικών παραμέτρων των επικείμενων συναλλαγών. Οι πληροφορίες αυτές κοινοποιούνται δημοσίως, διότι οι επενδυτές τις χρειάζονται προκειμένου να προετοιμαστούν για τη διάθεση κονδυλίων στις συναλλαγές της Επιτροπής, διευκολύνοντας έτσι την επιτυχή απορρόφηση της έκδοσης NextGenerationEU με χαμηλότερο κόστος. Το πρώτο σχέδιο χρηματοδότησης NextGenerationEU έθεσε ως στόχο την παροχή ομολόγων της ΕΕ ύψους 80 δισ. EUR.

Η Επιτροπή εξέδωσε την ετήσια απόφαση δανειοληψίας⁹ και δημοσίευσε το πρώτο της σχέδιο χρηματοδότησης¹⁰ την ίδια ημέρα που άρχισε να ισχύει η απόφαση για τους ίδιους πόρους, ήτοι την 1η Ιουνίου 2021.

Οι εκταμιεύσεις προς τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του ΜΑΑ —ο οποίος αντιπροσωπεύει το 90 % των πληρωμών στο πλαίσιο του NextGenerationEU— διέπονται από κάποια αβεβαιότητα όσον αφορά το ακριβές χρονοδιάγραμμα και τα ακριβή ποσά. Όταν οι πραγματικές ανάγκες εκταμίευσης αποκλίνουν από τις αρχικές προβλέψεις, ενδέχεται να χρειάζεται αναθεώρηση του σχεδίου χρηματοδότησης. Μια τέτοια αναθεώρηση του σχεδίου χρηματοδότησης του Η2 2021 πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2021, όταν ο στόχος χρηματοδότησης αναθεωρήθηκε ελαφρώς προς τα κάτω, μείωση που αποτύπωνε την επικαιροποιημένη εκτίμηση των αναγκών πληρωμών στο πλαίσιο του μέσου ανάκαμψης NextGenerationEU¹¹. Βάσει αυτού του αναθεωρημένου στόχου, η Επιτροπή εξέδωσε ομόλογα ύψους 70,992 δισ. EUR το 2021. Όλες οι εκδόσεις ομολόγων και γραμματίων NextGenerationEU που πραγματοποιήθηκαν το 2021 περιλαμβάνονται στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης.

Στις 14 Δεκεμβρίου 2021, η Επιτροπή δημοσίευσε την ετήσια απόφαση δανειοληψίας για το 2022¹², καθώς και το σχέδιο χρηματοδότησης και το χρονοδιάγραμμα έκδοσης για το διάστημα από τον Ιανουάριο έως το τέλος Ιουνίου του 2022¹³. Η ετήσια απόφαση δανειοληψίας του 2022 επέτρεψε στην Επιτροπή να εκδώσει, το 2022, ποσό έως 140 δισ. EUR σε μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση και μέγιστο ανεξόφλητο ποσό 60 δισ. EUR σε βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση. Το σχέδιο χρηματοδότησης του Η1 2022 προβλέπει την έκδοση μακροπρόθεσμων ομολόγων της ΕΕ ύψους 50 δισ. EUR μεταξύ Ιανουαρίου και Ιουνίου 2022, ενώ θα ακολουθήσουν και βραχυπρόθεσμα γραμμάτια της ΕΕ. Το σχέδιο χρηματοδότησης του Η1 2022 εγκρίθηκε κατόπιν επανεξέτασης από τον Διευθυντή Κινδύνων.

Ο σχεδιασμός έκδοσης του NextGenerationEU λαμβάνει επίσης υπόψη τη μακροπρόθεσμη προοπτική που απαιτείται για να καταστεί δυνατή η σταθερή και σταδιακή αποπληρωμή του χρέους κατά τη λήξη του. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της απόφασης για τους ίδιους πόρους, η Επιτροπή σχεδιάζει τις ληκτότητες της έκδοσής της και τις σχετικές αποπληρωμές με τρόπο

⁹ Εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής, της 1ης Ιουνίου 2021, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τις δανειοληπτικές πράξεις και τις πράξεις διαχείρισης χρέους στο πλαίσιο του NextGenerationEU για το 2021, C/2021/3991 final.

¹⁰ [factsheet_funding_plan_jan-jun-2022.pdf \(europa.eu\)](#)

¹¹ [factsheet_funding_plan_v7.pdf \(europa.eu\)](#)

¹² Εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής, της 14ης Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τις δανειοληπτικές πράξεις και τις πράξεις διαχείρισης χρέους στο πλαίσιο του [NextGenerationEU για το 2022](#), C/2021/9336 final.

¹³ [factsheet_funding_plan_jan-jun-2022.pdf \(europa.eu\)](#)

ώστε να υπάρξει σταθερή και προβλέψιμη μείωση των υποχρεώσεων του NextGenerationEU κατά την περίοδο έως το 2058.

3.2 Αποτελεσματικός συντονισμός με εθνικούς και ομότιμους εκδότες

Η δημοσίευση των εξαμηνιαίων σχεδίων χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένου του χρονοδιαγράμματος έκδοσης, έχει αποτελέσει σημαντικό μέσο συντονισμού με υπερεθνικές και εθνικές υπηρεσίες διαχείρισης χρέους, οι οποίες διαχειρίζονται επίσης μεγάλα προγράμματα έκδοσης για την κάλυψη των χρηματοδοτικών τους αναγκών.

Επιπλέον, η Επιτροπή έχει παράσχει επανειλημμένα πληροφορίες στην Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή και στην επιτροπή BUDG του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τις χρηματοδοτικές πράξεις του NextGenerationEU. Συμμετέχει σε συνεδριάσεις της υποεπιτροπής της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής για τις Αγορές Κρατικού Χρέους της ΕΕ (ESDM), όπου η εφαρμογή του χρηματοδοτικού προγράμματος NextGenerationEU αποτελεί τακτικά σημείο της ημερήσιας διάταξης.

3.3 Σθεναρή διαχείριση ρευστότητας για την αντιστοίχιση εισροών και εκροών

Ένα βασικό κριτήριο για την επιτυχία του NextGenerationEU είναι η ικανότητα του προγράμματος να εκταμιεύει όλα τα ποσά καθώς και όταν καθίστανται απαιτητά για πληρωμή (ή αποπληρωμή) και να αποφεύγει την ανάγκη άντλησης κεφαλαίων σε ακατάλληλες συνθήκες της αγοράς. Από την άποψη αυτή, είναι ζωτικής σημασίας μια προορατική προσέγγιση όσον αφορά τη διαχείριση της ρευστότητας και την ικανότητα άντλησης κεφαλαίων με ελκυστικούς όρους σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Από την έναρξη των χρηματοδοτικών πράξεων, η Επιτροπή διατηρεί μεταβλητά προληπτικά ταμειακά διαθέσιμα ως σημαντική διασφάλιση έναντι ελλείψεων ρευστότητας που θα μπορούσαν να εμποδίσουν την Επιτροπή να ικανοποιήσει εγκαίρως αιτήματα εκταμίευσης. Για τη διαχείριση των εν λόγω διαθεσίμων ρευστότητας, η Επιτροπή δημιούργησε λογαριασμό στην ΕΚΤ το 2021, ώστε τα εν λόγω κρίσιμα ταμειακά διαθέσιμα να μην υπόκεινται σε κίνδυνο αντισυμβαλλομένου.

Αυτό το απόθεμα ασφαλείας ρευστότητας υποστηρίχθηκε από τη χρήση του πλήρους φάσματος μέσων στο πλαίσιο της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης που παρέχουν στην Επιτροπή την ευελιξία που απαιτείται για την αντιστοίχιση των εισροών και των εκροών. Τούτο περιλάμβανε, τον Ιούλιο/Αύγουστο του 2021, τη χρήση πιστωτικών γραμμών. Οι εν λόγω πιστωτικές γραμμές επέτρεψαν στην Επιτροπή να ικανοποιήσει όλες τις αιτήσεις πληρωμής από τα κράτη μέλη για την προχρηματοδότηση των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, αποφεύγοντας παράλληλα την υπερπροσφορά ομολόγων σε μια αγορά με χαμηλή ρευστότητα. Τα ποσά που συγκεντρώθηκαν μέσω αυτών των πιστωτικών γραμμών έχουν πλέον εξοφληθεί πλήρως.

Από τον Σεπτέμβριο του 2021, η Επιτροπή είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει το πρόγραμμα γραμματίων της ΕΕ για την αύξηση της ρευστότητας με ανταγωνιστικούς όρους. Μεταξύ της 15ης Σεπτεμβρίου και της 31ης Δεκεμβρίου 2021, η Επιτροπή οργάνωσε επτά δημοπρασίες γραμματίων της ΕΕ, συγκεντρώνοντας 25 δισ. EUR μέσω τριμηνιαίων και εξαμηνιαίων γραμματίων της ΕΕ, εκ των οποίων 5 δισ. EUR έληξαν τον Δεκέμβριο του 2021. Η μέση σταθμισμένη απόδοση των δημοπρασιών ήταν -0,78 % και ο μέσος λόγος προσφοράς προς κάλυψη (δηλαδή το ζητούμενο ποσό σε σύγκριση με το προσφερόμενο ποσό σε δημοπρασία) ήταν 2,55x. Και οι δύο δείκτες υποδηλώνουν ισχυρή ζήτηση από τους κύριους διαπραγματευτές στο δίκτυό μας και υποδηλώνουν ισχυρές βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτικές πράξεις.

Έχοντας εξοπλιστεί με τα μέσα αυτά για τη διαχείριση της ρευστότητας, η Επιτροπή μπόρεσε να ικανοποιήσει όλες τις αιτήσεις πληρωμής εντός έξι ημερών.

3.4 Σθεναρή ικανότητα εκτέλεσης για την πραγματοποίηση επιμέρους χρηματοδοτικών πράξεων

Η Επιτροπή έχει ενισχύσει τις ικανότητές της όσον αφορά την εκτέλεση της χρηματοδότησης, γεγονός που της επιτρέπει να χρησιμοποιεί ένα μείγμα μορφών συναλλαγών για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών του NextGenerationEU: κατά τους πρώτους έξι μήνες, η Επιτροπή χρησιμοποίησε πέντε κοινοπρακτικές συναλλαγές, δύο δημοπρασίες ομολόγων και επτά δημοπρατήσεις γραμματίων, νέες εκδόσεις και πληρωμές, καθώς και πιστωτικές γραμμές.

Τα δύο σημαντικότερα στοιχεία αυτής της ενισχυμένης ικανότητας ήταν:

α) δημιουργία ενός πανευρωπαϊκού δικτύου βασικών διαπραγματευτών

Μετά τη δρομολόγηση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος¹⁴, η Επιτροπή δημοσίευσε, την 31η Μαΐου 2021, κατάλογο 39 τραπεζών και επιχειρήσεων επενδύσεων που είχαν υποβάλει επιτυχώς αίτηση στο δίκτυο βασικών διαπραγματευτών της. Η εγγραφή είναι ανοικτή σε κυλιόμενη βάση σε μέλη εθνικών ή άλλων δικτύων βασικών διαπραγματευτών της ΕΕ. Την 31η Δεκεμβρίου 2021, η Επιτροπή είχε 42 τράπεζες και επιχειρήσεις επενδύσεων ως κύριους διαπραγματευτές της ΕΕ, εγκατεστημένες σε 12 κράτη μέλη, με διαφορετικά επιχειρηματικά μοντέλα, συμπεριλαμβανομένων όλων των σημαντικών παραγόντων στην τοποθέτηση δημόσιου χρέους και χρέους SSA, με συναλλαγές σε ολόκληρο τον κόσμο.

Η Επιτροπή διατηρεί διάλογο με τους κύριους διαπραγματευτές (μεταξύ άλλων, μέσω δομημένης διαδικασίας διατύπωσης παρατηρήσεων). Διασφαλίζει επίσης ότι η επιλογή των κύριων διαπραγματευτών για κοινοπρακτικές συναλλαγές βασίζεται στην αυστηρή εφαρμογή ποσοτικών και ποιοτικών κριτηρίων, που θα συνοδεύονται από μηχανισμό εναλλαγής που θα διασφαλίζει ότι οι εντολές δεν θα αφορούν συνεχώς τις ίδιες τράπεζες.

β) δημιουργία χώρου δημοπρασιών τελευταίας τεχνολογίας

Με την υποστήριξη της Banque de France, η Επιτροπή δημιούργησε το 2021 έναν χώρο δημοπρασιών για τα γραμμάτια και τα ομόλογα της ΕΕ. Οι κύριοι διαπραγματευτές συνδέθηκαν με το σύστημα TELSAT της Banque de France κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού του 2021, επιτρέποντας στην Επιτροπή να δρομολογήσει την πρώτη δημοπρασία για γραμμάτια της ΕΕ στις 15 Σεπτεμβρίου 2021 και την πρώτη δημοπρασία ομολόγων στις 27 Σεπτεμβρίου 2021.

Ο χώρος δημοπρασιών επέτρεψε στην Επιτροπή να καταρτίσει τακτικό πρόγραμμα δημοπρασιών, παράλληλα με τις κοινοπρακτικές συναλλαγές της.

Μεταξύ της 15ης Σεπτεμβρίου και της 31ης Δεκεμβρίου 2021, η Επιτροπή οργάνωσε επτά δημοπρασίες γραμματίων της ΕΕ, συγκεντρώνοντας 25 δισ. EUR μέσω τριμηνιαίων και εξαμηνιαίων γραμματίων της ΕΕ, εκ των οποίων 5 δισ. EUR έληξαν τον Δεκέμβριο του 2021. Επιπλέον, η Επιτροπή συγκέντρωσε 5 δισ. ευρώ μέσω δύο δημοπρασιών ομολόγων.

3.5 Αξιόπιστα συστήματα διακυβέρνησης και διαχείρισης κινδύνου

Η Επιτροπή έχει δημιουργήσει ένα σαφές και άρτιο πλαίσιο διακυβέρνησης για τη διάρθρωση των βασικών διαδικασιών λήψης αποφάσεων (π.χ. ετήσια απόφαση δανειοληψίας), τις λεπτομέρειες εφαρμογής (σχέδιο χρηματοδότησης) και τις ικανότητες (π.χ. κοινοπρακτικές

¹⁴ Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/625 της Επιτροπής της 14ης Απριλίου 2021 σχετικά με τη δημιουργία του δικτύου βασικών διαπραγματευτών και τον καθορισμό κριτηρίων επιλεξιμότητας για εντολές διοργανωτών και συνδιοργανωτών κοινοπρακτικών συναλλαγών προς τους σκοπούς των δανειοληπτικών δραστηριοτήτων από την Επιτροπή εξ ονόματος της Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας

συναλλαγές και δημοπρασίες) των χρηματοδοτικών πράξεων, καθώς και για τη διασφάλιση αξιόπιστης και ανεξάρτητης εποπτείας. Παρατηρήσεις επ' αυτών διατυπώθηκαν ανωτέρω.

Η ανάγκη εντοπισμού, ελαχιστοποίησης και διαχείρισης του εναπομένοντος κινδύνου ενσωματώνεται σε κάθε βασική επιχειρηματική διαδικασία στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού προγράμματος NextGenerationEU. Η προσφυγή σε μια διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης αποτελεί αφ' εαυτής μέσο μετριασμού των κινδύνων αδυναμίας χρηματοδότησης, εγκαίρως ή με εύλογους όρους, των αναγκών του σχεδίου ανάκαμψης. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεχής και έντονη εστίαση στην ελαχιστοποίηση του κινδύνου, η Επιτροπή διόρισε έναν Διευθυντή Κινδύνων (CRO) και έναν Υπεύθυνο Συμμόρφωσης, συγκρότησε επιτροπή κινδύνων και συμμόρφωσης που υποστηρίζει τον CRO και ενέκρινε πολιτική υψηλού επιπέδου για τους κινδύνους και τη συμμόρφωση.

Τον Ιούνιο του 2021 η Επιτροπή διόρισε τον CRO, ο οποίος ανέλαβε τα καθήκοντά του την 1η Σεπτεμβρίου 2021. Ο CRO χάραξε πολιτική υψηλού επιπέδου για τους κινδύνους και τη συμμόρφωση, η οποία υιοθετήθηκε από την επιτροπή κινδύνων και συμμόρφωσης και εγκρίθηκε από τον επίτροπο Προϋπολογισμού και Διοίκησης, Johannes Hahn, την 1η Δεκεμβρίου 2021. Η πολιτική αυτή περιλαμβάνει κατάλληλο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων και συμμόρφωσης για την εποπτεία των κινδύνων και των ζητημάτων συμμόρφωσης που προκύπτουν από την εφαρμογή των πράξεων δανειοληψίας, διαχείρισης χρέους και δανειοδότησης του NextGenerationEU, ορίζει δε τα κατάλληλα μέτρα μετριασμού και τις δέουσες διαδικασίες παρακολούθησης. Ο CRO διασφαλίζει ότι η πολιτική εφαρμόζεται με ολοκληρωμένο και συνεκτικό τρόπο και υποβάλλει ετήσιες εκθέσεις στην Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή της εν λόγω πολιτικής.

3.6 Λύσεις υποστήριξης, πληρωμών και λογιστικής κατάλληλες για τον επιδιωκόμενο σκοπό

Η Επιτροπή ενίσχυσε τις λειτουργίες υποστήριξης και λογιστικής, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εκτέλεση και η δυνατότητα ελέγχου και λογοδοσίας όλων των συναλλαγών. Ειδικότερα:

- Η Επιτροπή προσάρμοσε εγκαίρως το σύστημα καταγραφής και λογιστικής καταχώρισης των συναλλαγών, ώστε όλες οι δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις, από την έναρξη των χρηματοδοτικών πράξεων του NextGenerationEU τον Ιούνιο του 2021, να έχουν καταχωριστεί σωστά στο σύστημα.
- Από κοινού με την ΕΚΤ, η Επιτροπή συμπεριέλαβε τα δεδομένα κρατών μελών στα συστήματα πληρωμών και τα υπέβαλε σε δοκιμή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, ώστε όλες οι πληρωμές προς κράτη μέλη να μπορούν να υποβάλλονται σε ασφαλή και ταχεία επεξεργασία ανά πάσα στιγμή.
- Στις 4 Ιουνίου 2021, η Επιτροπή επικαιροποίησε το πρόγραμμα έκδοσης τίτλων χρέους (DIP) της ΕΕ και της ΕΥΡΑΤΟΜ, ώστε να συμπεριλάβει, μεταξύ άλλων, τις δημοπρασίες.
- Από κοινού με τον φορέα έκδοσης, η Επιτροπή θέσπισε νέες διαδικασίες για δημοπρασίες, κάτι που οδήγησε στην ομαλή διεκπεραίωση όλων των πρωτογενών συναλλαγών κατά την ημερομηνία διακανονισμού.
- Η Επιτροπή προετοίμασε το σύστημα λογιστικής καταχώρισης έτσι ώστε οι οικονομικές καταστάσεις να μπορούν να καταρτίζονται σωστά και να μπορούν να ελέγχονται εγκαίρως από τον εξωτερικό ελεγκτή.

3.7 Ελκυστικά δάνεια του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας

Στο πλαίσιο του NextGenerationEU, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει έως 385 δισ. EUR για τη χρηματοδότηση δανείων MAA προς τα κράτη μέλη. Έως το τέλος του 2021, σχεδόν το 40 % του συνολικού δανειακού κονδυλίου του MAA διατέθηκε σε έξι κράτη

μέλη¹⁵ των οποίων οι αιτήσεις δανείου έχουν εγκριθεί. Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν δανειακή στήριξη έως τις 31 Αυγούστου 2023.

Οι όροι που προσφέρθηκαν για τα δάνεια αυτά ήταν ιδιαίτερα ευνοϊκοί, χάρη στις εκδόσεις υψηλής διαβάθμισης της ΕΕ και στην έντονη ζήτηση των επενδυτών (οι κοινοπρακτικές εκδόσεις ομολόγων υπερκαλύφθηκαν 7 έως σχεδόν 14 φορές). Υπάρχουν και άλλοι όροι και προϋποθέσεις των δανείων προς τα κράτη μέλη που έχουν επίσης σχεδιαστεί έτσι ώστε να καθίστανται ελκυστική πηγή κρατικής χρηματοδότησης. Τα κράτη μέλη θα προβούν σε αποπληρωμές με δόσεις, αρχής γενομένης μετά από περίοδο χάριτος 10 ετών, έτσι ώστε τα κράτη μέλη, πριν αρχίσουν την αποπληρωμή, να επωφεληθούν από την ανάπτυξη στην οποία θα οδηγήσουν οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις. Μετά την αρχική περίοδο χάριτος, τα κράτη μέλη θα προβαίνουν σε ετήσιες αποπληρωμές ύψους 5 % των εκταμιευθέντων ποσών. Αυτή η μακρά περίοδος αποπληρωμής θα αποτρέψει τις περιόδους αιχμής αποπληρωμής, τόσο για τον προϋπολογισμό της ΕΕ όσο και για τα κράτη μέλη. Αυτή η προσέγγιση για τη διάρθρωση των δανείων θα εφαρμοστεί με τον ίδιο τρόπο για όλα τα κράτη μέλη που λαμβάνουν δάνεια.

Τον Ιούλιο του 2021 η Επιτροπή δημοσίευσε απόφαση¹⁶ που καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για τη δεξαμενή χρηματοδότησης NextGenerationEU κατανέμονται στα κράτη μέλη που λαμβάνουν δάνεια στο πλαίσιο του ΜΑΑ και στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Οι σχετικές δαπάνες κατανέμονται στα κράτη μέλη δανειολήπτες και στον προϋπολογισμό της ΕΕ με βάση το μερίδιό τους στη ληφθείσα χρηματοδοτική στήριξη. Αυτή η μεθοδολογία κατανομής του κόστους και η εφαρμογή της θα διασφαλίσουν μια αντικειμενική, δίκαιη και σαφώς τεκμηριωμένη βάση για τον υπολογισμό και την κατανομή των μεριδίων όλων των δαπανών στον προϋπολογισμό της ΕΕ ή στα κράτη μέλη που λαμβάνουν δάνεια ΜΑΑ.

3.8 Αποτελεσματική επικοινωνία και επαφή με τους επενδυτές

Από την έναρξη των χρηματοδοτικών πράξεων του NextGenerationEU, η Επιτροπή έχει χαράξει ολοκληρωμένη στρατηγική για τις σχέσεις με τους επενδυτές και σειρά εργαλείων αλληλεπίδρασης με τη βάση επενδυτών της:

- Την ημέρα της παρουσίασης της διαφοροποιημένης χρηματοδοτικής στρατηγικής της, η Επιτροπή εγκαινίασε έναν εμπειριστατωμένο δικτυακό τόπο¹⁷ για να ενημερώσει όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, το ευρύ κοινό και τους επενδυτές σχετικά με τις χρηματοδοτικές δραστηριότητές της.
- Η Επιτροπή άρχισε να εκδίδει ενημερωτικά δελτία «δανειοληψίας της ΕΕ για την ανάκαμψη», επιτρέποντας στην Επιτροπή να επικοινωνεί με την κοινότητα των επενδυτών τακτικά και με διαφάνεια. Οι δύο πρώτες εκδόσεις του ενημερωτικού δελτίου είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο στον ιστότοπο της ΕΕ ως δανειολήπτη, η δε συνδρομή είναι ανοικτή σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- Η Επιτροπή προσέγγισε ενεργά επενδυτές σε ολόκληρο τον κόσμο μέσω διαρθρωμένων επισκέψεων («ημερίδες ενημέρωσης»), οργανωμένων παγκόσμιων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για επενδυτές τον Ιούνιο και τον Σεπτέμβριο του 2021, πραγματοποίησε δε τρεις συνεδριάσεις του δικτύου βασικών διαπραγματευτών.
- Η Επιτροπή διατηρεί δική της σελίδα στο Bloomberg terminal, όπου παρέχει πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο σχετικά με τις δημοπρασίες της στην επενδυτική κοινότητα.

¹⁵ Κύπρος, Ελλάδα, Ιταλία, Πορτογαλία, Ρουμανία και Σλοβενία.

¹⁶ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/1095 της Επιτροπής της 2ας Ιουλίου 2021 σχετικά με τον καθορισμό της μεθοδολογίας για την κατανομή του κόστους που σχετίζεται με δανειοληπτικές πράξεις και πράξεις διαχείρισης χρέους στο πλαίσιο του NextGenerationEU, C/2021/4864

¹⁷ [The EU as a borrower – investor relations | European Commission \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/nextgen/en).

- Για να τηρείται ενήμερο το ευρύτερο κοινό σχετικά με το έργο της, η Επιτροπή προετοιμάζει και διοχετεύει τακτικά υλικό για τον Τύπο, το οποίο είναι πάντοτε διαθέσιμο ηλεκτρονικά στον δικτυακό της τόπο, παρέχει δε πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης Twitter και LinkedIn. Ο επίτροπος Johannes Hahn και εμπειρογνώμονες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής απευθύνονται τακτικά στον Τύπο παρέχοντας περαιτέρω πληροφορίες.
- Με τη βοήθεια της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ), η Επιτροπή δημιουργεί βάση δεδομένων για τις σχέσεις με τους επενδυτές, η οποία θα βοηθήσει την Επιτροπή να διαχειριστεί τις σχέσεις της με τους επενδυτές με δομημένο τρόπο, παρακολουθώντας ενεργά τη συμπεριφορά και τις τάσεις των επενδυτών, προκειμένου να εντοπίσει τις απαραίτητες δράσεις προσέγγισης της αγοράς και των επενδυτών και να παραγάγει στατιστικά στοιχεία για σκοπούς διαχείρισης και επικοινωνίας.

4. Συμπέρασμα

Τους τελευταίους 12 μήνες, η Επιτροπή μετατράπηκε από μικρό εκδότη που συγκέντρωνε κεφάλαια για τη χρηματοδότηση σχετικά μικρών δανειοδοτικών προγραμμάτων, όπως ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης (ΕΜΧΣ) και η μακροοικονομική συνδρομή (ΜΦΑ), σε έναν από τους μεγαλύτερους εκδότες σε ευρώ. Εξέδωσε τίτλους ύψους 130 δισ. EUR το 2021 (71 δισ. EUR για το NextGenerationEU) και μπορεί να εκδίδει περίπου 150 δισ. EUR ετησίως κατά την περίοδο 2021-26.

Όλες οι υποδομές και οι διαδικασίες που απαιτούνται για την εφαρμογή του εν λόγω προγράμματος χρηματοδότησης μεγάλης κλίμακας τέθηκαν σε εφαρμογή σε χρόνο ρεκόρ. Τούτο επέτρεψε την έναρξη της χρηματοδότησης του NextGenerationEU στις 15 Ιουνίου 2021, δύο εβδομάδες μετά την εκπλήρωση όλων των νομικών προϋποθέσεων για την έναρξη του εν λόγω προγράμματος δανειοληψίας. Όλα τα ποσά που οφείλονταν στον προϋπολογισμό της ΕΕ ή σε κράτη μέλη καταβλήθηκαν εντός έξι εργάσιμων ημερών από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων. Δεν σημειώθηκαν καθυστερήσεις. Όλες οι συναλλαγές στο πλαίσιο του NextGenerationEU εκτελέστηκαν με τεχνικά ικανοποιητικό τρόπο και έτυχαν πολύ ισχυρής στήριξης της αγοράς (τα βιβλία παραγγελιών υπερκαλύφθηκαν κατά 7-14 φορές). Οι συναλλαγές περατώθηκαν με ευνοϊκούς όρους (κατά μέσο όρο 0,14 % κόστος χρηματοδότησης για τις συναλλαγές του 2021), ενώ οι συναλλαγές επί ομολόγων της ΕΕ διενεργούνται επί ίσοις όροις με τις συναλλαγές επί κρατικών τίτλων του πυρήνα της ζώνης του ευρώ (και όχι άλλων εκδοτών της κατηγορίας SSA).

Τα αποτελέσματα αυτά αποτελούν πολύ ενθαρρυντικό ξεκίνημα για το πρόγραμμα NextGenerationEU. Προτεραιότητα για τα επόμενα έτη θα είναι να αξιοποιηθεί αυτή η καλή αρχή και να επιτευχθεί σταθερά υψηλό επίπεδο εκτέλεσης σε όλες τις συναλλαγές.

Εν κατακλείδι, το NextGenerationEU παρέχει στην ΕΕ ένα ισχυρό εργαλείο για τη χρηματοδότηση της ανάκαμψης, ώστε η ΕΕ να βγει από την κρίση πιο ανθεκτική, πιο δίκαιη και πιο πράσινη. Επίσης, έχει ενισχύσει τον διεθνή ρόλο του ευρώ, έχει συμβάλει στην ανάπτυξη των ευρωπαϊκών κεφαλαιαγορών χρεωστικών τίτλων και έχει ενισχύσει την Τραπεζική Ένωση, βοηθώντας τις τράπεζες να διαφοροποιήσουν τα εποπτικά ίδια κεφάλαια. Η εφαρμογή του μέσου κατά τους προσεχείς μήνες και έτη αποτελεί ευκαιρία για την εδραίωση αυτών των πλεονεκτημάτων.

Παράρτημα. Επισκόπηση των εκδόσεων ομολόγων και γραμματίων

Διάγραμμα 1: Επισκόπηση των κοινοπρακτικών συναλλαγών και των δημοπρασιών ομολόγων του NextGenerationEU (NGEU)

Μέσο	Ημερομηνία συναλλαγής	Ημερομηνία διακανονισμού	Ληκτότητα		Ποσό έκδοσης (σε δις. EUR)
			ημερομηνία	έτη	
2ο τρίμηνο 2021					
Κοινοπρακτική έκδοση NGEU #1	15-06-2021	22-06-2021	04-07-2031	10	20
Κοινοπρακτική έκδοση NGEU #2	29-06-2021	06-07-2021	06-07-2026	5	9
			06-07-2051	30	6
3ο τρίμηνο 2021					
Κοινοπρακτική έκδοση NGEU #3	13-07-2021	20-07-2021	04-07-2041	20	10
Κοινοπρακτική έκδοση NGEU #4	14-09-2021	21-09-2021	04-10-2028	7	9
Δημοπρασία ομολόγων #1	27-09-2021	29-09-2021	06-07-2026	5	2,495
4ο τρίμηνο 2021					
Κοινοπρακτική έκδοση πράσινων ομολόγων NGEU #5	12-10-2021	19-10-2021	04-02-2037	15,3	12
Δημοπρασία ομολόγων #2	25-10-2021	27-10-2021	04-10-2028	7	2,497
Σύνολο					70,992

Διάγραμμα 2: Επισκόπηση των δημοπρασιών γραμματίων της ΕΕ

Μέσο	Ημερομηνία συναλλαγής	Ημερομηνία εκταμίευσης	Ληκτότητα		Ποσό έκδοσης (EUR)
			ημερομηνία	μήνες	
3ο τρίμηνο 2021					
Δημοπρασία γραμματίων της ΕΕ #1	15-09-2021	17-09-2021	03-12-2021	3 μηνών	2.999.000.000
			04-03-2022	6 μηνών	1.997.000.000
Δημοπρασία γραμματίων της ΕΕ #2	22-09-2021	24-09-2021	03-12-2021	3 μηνών	1.997.000.000
			04-03-2022	6 μηνών	1.996.000.000
4ο τρίμηνο 2021					
Δημοπρασία γραμματίων της ΕΕ #3	06-10-2021	08-10-2021	07-01-2022	3 μηνών	2.996.000.000
			08-04-2022	6 μηνών	1.996.000.000
Δημοπρασία γραμματίων της ΕΕ #4	20-10-2021	22-10-2021	07-01-2022	3 μηνών	1.499.000.000
			08-04-2022	6 μηνών	1.499.000.000
Δημοπρασία γραμματίων της ΕΕ #5	03-11-2021	05-11-2021	04-02-2022	3 μηνών	1.497.000.000
			06-05-2022	6 μηνών	1.496.000.000
Δημοπρασία γραμματίων της ΕΕ #6	17-11-2021	19-11-2021	04-02-2021	3 μηνών	998.000.000
			06-05-2022	6 μηνών	994.000.000
Δημοπρασία γραμματίων της ΕΕ #7	01-12-2021	03-12-2021	04-03-2021	3 μηνών	1.495.000.000
			03-06-2022	6 μηνών	1.496.000.000